

Sygn. akt I ACa 918/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Agnieszka Sołtyka
Sędziowie:	SSA Maria Iwankiewicz (spr.) SSA Marta Sawicka
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Waclawik

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa E. M.

przeciwko

Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ś.

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 8 października 2014 r., sygn. akt I C 888/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1/ oddala powództwo,

2/ zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 335 (trzysta trzydzieści pięć) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA M. Iwankiewicz SSA A. Sołtyka SSA M. Sawicka

Sygn. akt I ACa 918/14

UZASADNIENIE

Powódka E. M. wniosła o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ś. nr (...) z dnia 16 czerwca 2014 r w sprawie zatwierdzenia zmian do Statutu Spółdzielni w § 1 pkt 2 wskazując, że w tym punkcie wprowadzono zmiany do § 34 ust 6 statutu przewidujące, że członkiem Rady Nadzorczej nie może być wybrana osoba, która nie posiada tytułu prawnego do jakiegokolwiek lokalu w zasobach Spółdzielni. Powódka wskazała, że zaskarżona uchwała narusza jej prawa, ponieważ czym innym są uprawnienia korporacyjne, a czym innym majątkowe prawo do lokalu.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa i wskazała, że z art. 45 ustawy prawo spółdzielcze wynika, że kwestie związane z członkowstwem w Spółdzielni mogą być uregulowane w Statucie, zaś regulacja zaskarżona przez powódkę nikogo nie krzywdzi. Pozwana wskazała, że podejmując zaskarżoną uchwałę kierowała się tym, aby nadzór nad pracą Spółdzielni sprawowały osoby o nieskazitelnym charakterze, mające bezpośredni związek ze Spółdzielnią z tytułu posiadania prawa do lokalu. Pozwana wskazała, że uwzględnienie powództwa oznaczałoby pozbawienie członków Spółdzielni decydowania o składzie osobowym jej organów.

Wyrokiem z dnia 8 października 2014 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie uchylił uchwałę Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ś. nr (...) z dnia 16 czerwca 2014 roku w sprawie zatwierdzenia zmian do statutu spółdzielni w części dotyczącej paragrafu 1 pkt 2, lit. c uchwały i zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Orzeczenie tej treści Sąd Okręgowy wydał poczyniwszy ustalenia faktyczne, z których wynika, że powódka E. M. jest członkiem pozwanej Spółdzielni. Uchwałą nr (...) Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ś. zmieniono Statut spółdzielni. W §1 pkt 2 lit c postanowiono, że §34 ust 6 Statutu lit c otrzymuje brzmienie: „Członkiem Rady Nadzorczej nie może być wybrana osoba, które nie posiada tytułu prawnego (prawa lokatorskiego, prawa spółdzielczego własnościowego, odrębnej własności) do jakiegokolwiek lokalu w zasobach Spółdzielni”.

W oparciu o te ustalenia Sąd pierwszej instancji uznał powództwo za zasadne w całości przywołując treść art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo spółdzielcze. Za zasadne Sąd ten uznał zarzuty sformułowane przez powódkę przeciwko uchwale nr (...) Walnego Zgromadzenia, dotyczące naruszenia ustawy. Odwołał się do regulacji art. 18 § 1 pkt 2 prawa spółdzielczego stwierdzając, że bierne prawo wyborcze do organów spółdzielni jest podstawowym prawem każdego członka i nie może być w żaden sposób ograniczane. Przepis o nieograniczonym prawie wyborczym każdego członka ma charakter bezwzględnie obowiązujący, a jego ograniczenia muszą wynikać z ustawy. Jako przykłady takiego ograniczenia Sąd ten wskazał art. 56 §1 i art. 57 ustawy Prawo spółdzielcze oraz art. 82 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.

Zdaniem tego Sądu odesłanie zawarte w art. 45 ustawy prawo spółdzielcze nie oznacza, jak zdaje się to interpretować powódka, że Statut może ograniczać bierne prawo wyborcze członków spółdzielni. W art. 45 ustawy w zapisie "stosownie do postanowień statutu" chodzi o zasady wyłaniania, zasady głosowania, kadencję określoną przez statut, a nie o ograniczenie prawa wyborczego członków. Sąd poparł to poglądami judykatury, według których z całokształtu przepisów prawa spółdzielczego wynika, że członkowie mają równe prawa do ubiegania się o udział w organach spółdzielni oraz, że istnieje zasada równości praw członków Spółdzielni. Według Sądu Okręgowego - nawet gdyby uznać, że dopuszczalne jest ograniczenie praw wyborczych członków Spółdzielni i może ono być dokonane w Statucie - to nie jest to dopuszczalne z przyczyn wskazanych przez powódkę. Brak prawa do lokalu w zasobach spółdzielni może wynikać z różnych przyczyn i nie jest, zdaniem tego Sądu okolicznością, która w uzasadniony sposób usprawiedliwiłaby ograniczenie prawa wyborczego członka Spółdzielni. Sąd ten stanął na stanowisku, że kontrolę działania organów Spółdzielni poprzez zasiadanie w Radzie Nadzorczej mogą sprawować osoby nie powiązane ze Spółdzielnią prawem majątkowym; okoliczność braku prawa majątkowego w Spółdzielni w żaden sposób nie może przekreślać możliwości kandydowania do Rady Nadzorczej. Sąd ten stwierdził, że brak jest racjonalnego uzasadnienia takiego wyłączenia, tak jak można byłoby je znaleźć w przypadku odebrania prawa wyborczego członkom np. karanym za przestępstwa skarbowe, czy przeciwko mieniu. Tym bardziej niezrozumiałym jest wyłączenie w zaskarżonej uchwale

możliwości kandydowania osoby której prawo do lokalu np. jeszcze nie powstało i narusza art. 18 ustawy prawo spółdzielcze.

O kosztach należnych powódce Sąd ten orzekł na podstawie art. 98§1 k.p.c. wskazując, że obejmują one uiszczoną przez powódkę opłatę od pozwu w kwocie 200 zł.

Apelację od tego orzeczenia wywiodła pozwana Spółdzielnia, zaskarżając powyższy wyrok w całości.

Wyrokowi temu zarzuciła:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego :

a) Art. 18 § 1 pkt 2 prawa spółdzielczego poprzez błędne przyjęcie, że skarżona przez powódkę uchwała Walnego Zgromadzenia (...) w Ś. nr (...) w części dotyczącej paragrafu 1 pkt 2 lit.c) uchwały narusza ten przepis,

b) Art.45 § 1 prawa spółdzielczego poprzez odmowę jego zastosowania i uznanie, że członkowie Spółdzielni w Statucie nie mogą wpływać na skład osobowy władz spółdzielni,

c) §13 ust. 1 pkt 3 i 5 Statutu Spółdzielni poprzez odmowę jego zastosowania w sprawie i pozbawienie członków prawa współdecydowania o skaldzie osobowym władz spółdzielni,

2) naruszenie przepisów prawa procesowego:

a) art. 233 k.p.c. poprzez pominięcie dowodów przedstawionych przez stronę pozwaną,

b) art. 42 §2 ustawy prawo spółdzielcze poprzez wydanie orzeczenia o uchyleniu uchwały w części zamiast stwierdzenia w części nieważności tej uchwały.

Ponosząc te zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w całości i przyznanie pozwanej od powódki kosztów postępowania za pierwszą i drugą instancję wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie o przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na tę apelację powódka wniosła o jej oddalenie w całości i obciążenie pozwanej kosztami postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona.

Na wstępie Sąd Apelacyjny wskazuje, że ustalenia faktyczne poczynione w tej sprawie przez Sąd pierwszej instancji są prawidłowe i zasługują na pełną akceptację. W tej sytuacji Sąd Odwoławczy podziela je i przyjmuje za własne, czyniąc integralną częścią swojego stanowiska i uznając za zbędne ich ponowne szczegółowe przytaczanie w tym miejscu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2001 roku, V CKN 348/00, LEX nr 52761, Prok. i Pr. 2002/6/40). Ustalenia te są zresztą bezsporne bowiem sprowadzają się jedynie do faktu członkostwa powódki w pozwanej Spółdzielni oraz do faktu podjęcia przez Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni dnia 16 czerwca 2014 r uchwały nr (...) w sprawie zatwierdzenia zmian do Statutu Spółdzielni i jej treści w § 1 pkt 2.

Sąd Odwoławczy odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia prawa procesowego stwierdza, że są one niezasadne a wręcz postawione wadliwie. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. wyraża zasadę swobodnej oceny dowodów, zgodnie z którą sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Tymczasem pozwana zarzuca w swojej apelacji nie brak właściwej oceny dowodów przez Sąd pierwszej instancji, poprzez np. przekroczenie granic ich oceny wyznaczonych tym przepisem ale podnosi zarzut naruszenia tej normy przez pominięcie przedstawionych przez nią dowodów. Dowodów

nie przeprowadzonych sąd nie ocenia, a zatem nie może dojść do naruszenia zasad takiej oceny, o których stanowi omawiana regulacja. Odmowa przeprowadzenia dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, może natomiast stanowić naruszenie innych przepisów k.p.c. a zatem i zarzut apelacyjny, o ile skarżący zwrócił uwagę sądu na te uchybienia, zgłaszając zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c.

Powyższe jednak w tej sprawie nie miało miejsca, a co więcej - Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 8 października 2014r. przeprowadził dowody z dokumentów zawnioskowane przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew, co zarzut ten czyni bezprzedmiotowym.

W zakresie postawionego Sądowi pierwszej instancji kolejnego zarzutu uchybienia przepisom procedury w postaci art. 42 §2 ustawy prawo spółdzielcze poprzez wydanie orzeczenia o uchyleniu uchwały w części zamiast stwierdzenia w części nieważności tej uchwały należy stwierdzić, że regulacja ta stanowiąc, że: „uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna” ma charakter normy prawa materialnego a nie proceduralnego.

Niezależnie jednak od wadliwości zarzutów pozwanej w tej części, Sąd Apelacyjny przechodząc do oceny zarzutów naruszenia prawa materialnego uznał, że koniecznym jest dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku poprzez wydanie orzeczenia reformatoryjnego, pomimo prawidłowości wniosków zaprezentowanych w jego uzasadnieniu przez Sąd pierwszej instancji.

Wpływ na takie stanowisko tutejszego Sądu ma fakt, że wyrokiem z dnia 5 lutego 2015 roku w sprawie K 60/13 (OTK-A 2015/2/11, Dz.U.2015/201) Trybunał Konstytucyjny uznał m.in. że art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1222) w zakresie, w jakim dopuszcza członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej podmiotów, którym nie przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo odrębnej własności lokalu lub ekspektatywa odrębnej własności lokalu, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 32 ust. 1 i art. 64 ust. 2 Konstytucji. W uzasadnieniu tego wyroku Trybunał Konstytucyjny odwołał się do art. 1 ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wskazującego, że celem spółdzielni mieszkaniowej jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych i innych potrzeb członków oraz ich rodzin, przez dostarczanie członkom samodzielnych lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych, a także lokali o innym przeznaczeniu. Wskazał też na przepis art. 1 ust 3 tej ustawy z którego wynika, że spółdzielnia ma także obowiązek zarządzania nieruchomościami stanowiącymi jej mienie lub nabyte na podstawie ustawy mienie jej członków. Trybunał Konstytucyjny wyraził przekonanie, że charakter spółdzielni, cele i istota jej funkcjonowania, wynikające z art. 1 u.s.m., które odróżniają spółdzielnie mieszkaniowe od innych spółdzielni, wpływają także bezpośrednio na określenie zakresu podmiotowego spółdzielni mieszkaniowych. Wskazują one na cechy - rodzaj interesu, którym powinna legitymować się osoba ubiegająca się o członkostwo w danej spółdzielni. Oprócz głównego jej celu, jakim jest np. dostarczanie członkom lokali mieszkalnych, wyróżnia się też cele pomocnicze (np. prowadzenie innej działalności gospodarczej w zakresie usług, wytwórczości, handlu i budownictwa). Mogą być one realizowane tylko, gdy są bezpośrednio związane z realizacją celu podstawowego Spółdzielnia może prowadzić także działalność społeczną, oświatową i kulturalną na rzecz swoich członków (art. 1 § 2 prawa spółdzielczego w związku z art. 4 ust. 5 u.s.m.). Co do zasady działalność pomocnicza może być zatem prowadzona tylko wówczas, gdy służy zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych i potrzeb związanych z dostarczaniem lokali o innym przeznaczeniu członkom spółdzielni i ich rodzin. Stąd Trybunał Konstytucyjny stanął na stanowisku, że osoby, które nie mają interesu polegającego na zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych lub polegających na dostarczaniu lokali o innym przeznaczeniu przez daną spółdzielnię mieszkaniową, a więc którym nie przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo odrębnej własności lokalu lub ekspektatywa odrębnej własności lokalu - nie mogą być jej członkami. W szczególności nie mogą być członkami spółdzielni mieszkaniowych osoby, które upatrują swój interes tylko w innej, pomocniczej działalności spółdzielni. Ma ona bowiem charakter związany z celem podstawowym i nie może być realizowana odrębnie. Członkami spółdzielni mieszkaniowej nie mogą być również członkowie organów spółdzielni i osoby w niej zatrudnione, jeżeli nie posiadają wyżej wskazanych praw do lokalu, a także osoby, które będąc członkami spółdzielni, zbyły lub w inny sposób utraciły prawo do lokalu (np. wygaśnięcie umowy najmu lokalu użytkowego) w spółdzielni lub w budynkach przez nią zarządzanych. Wynika stąd,

że bezpośrednie powiązanie członkostwa z możliwością zaspokojenia interesu tych osób, w ramach głównego celu jej funkcjonowania, jest zgodne z wolnością zrzeszania się.

Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że przesądzenie w ustawie o podstawowym celu i zakresie działalności spółdzielni mieszkaniowych wskazuje na cechy, jakimi powinny charakteryzować się osoby ubiegające się o członkostwo w takiej spółdzielni. Powiązanie tych cech z możliwością realizacji interesu członków spółdzielni mieszkaniowych w ramach jej podstawowego rodzaju działalności pozostawia wpływ na zarząd spółdzielnią tylko podmiotom, których potrzeby są przez nią zaspokajane. Chroni tym samym osoby zrzeszone przed możliwością ingerencji w kwestie zarządu przez podmioty, które nie są zainteresowane zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych, czy też potrzeb związanych z dostarczaniem lokali o innym przeznaczeniu. Przyjmowanie w poczet członków spółdzielni tzw. członków oczekujących, osób zatrudnionych w spółdzielni lub jej organach, a także innych osób nieposiadających praw do lokalu w danej spółdzielni mieszkaniowej lub ekspektatywy odrębnej własności prowadzić może do sytuacji, w których podmioty takie będą miały realny wpływ na zarządzanie spółdzielnią, uczestnicząc w podejmowaniu uchwał na walnym zgromadzeniu. Mogą tym samym przesądzać o prawach i obowiązkach tych członków spółdzielni, którzy posiadają prawa do lokalu. Trybunał Konstytucyjny stwierdził wręcz w tym kontekście, że jest niedopuszczalne - z konstytucyjnego punktu widzenia - by podmioty niemające interesu w realizacji ustawowych celów danej spółdzielni mogły korzystać z praw korporacyjnych, a tym samym osłabiać możliwość wpływania na decyzje przez członków, których potrzeby mieszkaniowe zaspokajane są przez tę spółdzielnię.

Zaznaczenia wymaga, że Trybunał Konstytucyjny nie odroczył na podstawie art. 190 ust. 3 Konstytucji RP utraty mocy obowiązującej zakwestionowanego przepisu, a zatem należy przyjąć, że przepis art. 3 ust 1 i ust 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zakresie zakwestionowanym przez Trybunał, jako sprzeczny z Konstytucją jest z nią niezgodny od początku obowiązywania ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z 15 grudnia 2000 r. Należy także uznać, że zgodnie z przepisami art. 190 ust. 3 Konstytucji oraz art. 71 ust. 2 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, wyrok z 5 lutego 2015r. wszedł w życie z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, to jest 10 lutego 2015 r. (Dz.U poz. 201).

Treść uchwały Walnego Zgromadzenia Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ś. nr (...) r z dnia 16 czerwca 2014 r. w zaskarżonej przez powódkę części analizowana w kontekście powyższego wyroku musi być oceniana odmiennie, niż uczynił to Sąd pierwszej instancji. Konieczność uwzględnienia powyższych treści w tej ocenie wynika z faktu, że w państwie prawa przepisy ustaw, regulujących poszczególne aspekty funkcjonowania jego obywateli, winny być odnoszone do zapisów Konstytucji jako ustawy zasadniczej. Prowadzi to do wniosku, że rozpoznawanie i rozstrzyganie na gruncie tych przepisów poszczególnych spraw przez sądy powszechne musi pozostawać w zgodzie z wartościami i zasadami konstytucyjnymi wyartykułowanymi przez Trybunał Konstytucyjny.

Taka sytuacja ma miejsce w niniejszym przypadku, bowiem stanowisko zajęte przez ten Trybunał w wyroku z 5 lutego 2015 roku w sprawie K 60/13 odnosi się wprost do uzasadnienia przyjętego przez pozwaną Spółdzielnię dla zmiany jej Statutu w § 34 ust 6 statutu przewidującej, że członkiem Rady Nadzorczej nie może być wybrana osoba, która nie posiada tytułu prawnego do jakiegokolwiek lokalu w zasobach Spółdzielni. Zaskarżona przez powódkę uchwała nr (...) w tej części zatwierdza takie ograniczenie, które także Trybunał Konstytucyjny uznał za w pełni uzasadnione i pozostające w zgodzie z celem spółdzielni mieszkaniowej i swobodą zrzeszania się. Należy przy tym podkreślić, że skoro Trybunał Konstytucyjny uznał za niedopuszczalne na gruncie konstytucyjnym, by „podmioty niemające interesu w realizacji ustawowych celów danej spółdzielni mogły korzystać z praw korporacyjnych, a tym samym osłabiać możliwość wpływania na decyzje przez członków, których potrzeby mieszkaniowe zaspokajane są przez tę spółdzielnię” to tym bardziej niedopuszczalnym jest, aby takie osoby wchodziły w skład organu spółdzielni o szerokich kompetencjach wobec jej zarządu i członków. Rada Nadzorcza jako organ pozwanej Spółdzielni sprawuje kontrolę i nadzór nad jej działalnością (§33 Statutu). Statut pozwanej w § 36 określa szeroko zakres działania Rady Nadzorczej, od tak zasadniczych kwestii jak planowanie, nadzór i kontrola, poprzez podejmowanie uchwał w sprawach istotnych np. o nabyciu czy obciążeniu nieruchomości, w sprawach członkostwa, regulaminów czy zasad ustalania opłat, na sprawozdawczości kończąc.

Skoro osoby nie będące zainteresowanymi realizacją przez spółdzielnię mieszkaniową jej celów nie mogą być jej członkami, to nie mogą one tym bardziej być członkami jej organu, którego zadaniem jest realizacja tych celów.

Na marginesie jedynie należy stwierdzić, że wyżej przytoczone orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie odnosi się jedynie do członkostwa nowoprzyjmowanych osób, jak podnosiła przed Sądem Apelacyjnym powódka. Trybunał ten w uzasadnieniu tego wyroku odnosi się do faktu „bycia” członkiem spółdzielni mieszkaniowej i istnienia członkostwa a nie jego „nabycia” przez nowe osoby. Trybunał Konstytucyjny stwierdził zresztą m.in. że członkami spółdzielni mieszkaniowej nie mogą być (...) osoby, które będąc członkami spółdzielni, zbyły lub w inny sposób utraciły prawo do lokalu (np. wygaśnięcie umowy najmu lokalu użytkowego) w spółdzielni lub w budynkach przez nią zarządzanych. Do przykładowo wymienionych przez Trybunał sytuacji można zdaniem tutejszego Sądu zaliczyć także przypadek, gdy członek spółdzielni nabywa własność lokalu, który znajduje się w budynku nie należącym już do spółdzielni i nie pozostającym w jej zarządzie, nie posiadając w tej spółdzielni innego prawa do lokalu lub jego ekspektatywy.

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, że uchwała nr (...) Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni z dnia 16 czerwca 2014r. w sprawie zatwierdzenia zmian do Statutu Spółdzielni, w części zaskarżonej przez powódkę nie narusza ustawy.

Tak argumentując Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania o konieczności zmiany zaskarżonego apelacją wyroku i dlatego, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji.

Orzeczenie o kosztach zawarte w punkcie pierwszym podpunkt drugi i w punkcie drugim sentencji ma za podstawę przepis art. 98 k.p.c. statuujący zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Kwotę należnych pozwanej od powódki kosztów w pierwszej instancji stanowi wynagrodzenie jej pełnomocnika wg stawki z §10 ust. 1 pkt.1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 490). Natomiast na kwotę należną za postępowanie w instancji odwoławczej składa się to wynagrodzenie ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt.1) w zw. z § 12 ust 1. pkt. 2 tego rozporządzenia a nadto wysokość opłaty od apelacji uiszczonej przez pozwaną.

M. Iwankiewicz A. Sołtyka M. Sawicka

(...)

(...)